

Katedra filosofie

Posudek diplomové práce

Jméno studenta: Bc. Anna Boháčková

Název práce: Evangelické sítě a disent

Jméno oponenta práce: Doc. Mgr. Tomáš Bubík, PhD.

I. Formální kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Cíl práce je zformulován a odpovídá zadání a názvu práce.		X	
2. Metody využití autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.		X	
3. Struktura práce je logická a odpovídá zvolenému tématu.	X		
4. Závěr shrnuje dosažené poznatky a formuluje přínos k řešení problému.			X
5. Autor nic podstatného neopomenul (zadání, obsah, úvod, pojednání, závěr, resumé v češtině a cizím jazyce)	X		

Slovní ohodnocení

K získání informací autorka použila biografickou metodu a ke zpracování sebraného materiálu metodu deskripce. Struktura práce, posuzujeme-li „Obsah práce“ je vcelku logická, ale při jejím čtení jí vnitřní logika chybí. Co však v práci postrádám zcela je logická a věcná argumentace. Tady musím připomenout, že skutečný poznatek vzniká až na základě kritického zhodnocení a zpracování nabytých informací, kritické práce s prameny a zdroji. Ani závěr dosažené poznatky kriticky nereflektuje, ale pouze shrnuje již řečené z předchozích kapitol.

II. Obsahová kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Práce prokazuje porozumění autora problematice.		X	
2. Opírá se o relevantní prameny a literaturu .		X	

1. Práce prokazuje porozumění autora problematice.		X	
3. Adekvátním způsobem s nimi pracuje.			X
4. Zpracování vykazuje rysy vlastního přínosu.			X

Slovní ohodnocení

Téma je jistě důležité a badatelsky poměrně zajímavé, přináší také některé zajímavé informace. Nicméně v předložené podobě se jedná spíše o hrubý materiál, který by si zasloužil ještě dalšího zpracování. Ve stávající podobě ho považuji za nehotový, v mnoha ohledech nenaplňující očekávání. Text je velmi popisný a obsahuje velmi málo vlastních myšlenek.

První moje námitka se týká samotného cíle práce. Nápad zkoumat evangelický disent v období komunismu je jistě vhodný, stejně jako snaha ptát se, zda v samotném evangelictví je možné najít motivace pro takovou činnost. Nicméně nastává problém, když promyslíme následující samotnou autorkou uváděná fakta. Pokud jde o počet evangelíků, kteří podepsali Chartu 77, tak je 20 z 1900 členů všech členů Charty. Vzhledem ke 200.000 dobové členské základně ČCE nás však nemůže vést počet 20 evangelických členů Charty 77 k předpokladu, že právě české evangelictví obsahuje jakési specifické rysy, které mobilizují její členy k odporování politické moci víc než jiné členy společnosti. Ze sociologického hlediska se totiž jedná o zcela „zanedbatelný“ počet.

Druhou námitku lze formulovat jako otázku: je vědecky relevantní aplikovat na bádání problém tolik jednotlivých teorií? Napočítal jsem jich totiž pět (a mimo jiné M. Diani, A. Tourain nejsou vůbec citováni), dvě primární a tři sekundární. Současně mám pochybnosti o tom, zda-li se jako hlavní vysvětlující teorie dá použít teorie o silných a slabých poutech M. Granovettera pro vysvětlení zkoumaného období. Domnívám se, že tato teorie byla koncipována v rámci demokracie a občanské společnosti ve Spojených státech 70. let 20. století a že jí lze stěží použít na analýzu společnosti žijící v totalitě, neboť motivy těchto lidí vytvářet pouta mohly být výrazně odlišné. O tomto bodu je však jistě možné dále diskutovat. Není také jasné, proč autorka použila teorii sociálního kapitálu K. Mannheima (autorka opakovaně chybně uvádí i jeho jméno), když s ní v textu vůbec nepracuje.

Třetí moje námitka spočívá v tom, že autorčin text je pod zásadním vlivem informací získaných z osobních rozhovorů s narátory. Obsah a povaha textu jsou tak narátory zásadně sugerovány, což je však chyba autorky, nikoli narátorů. Text je tedy jednoznačně emický a plně tomuto přístupu podléhá. Současně autorka tyto rozhovory a jejich obsah využívá jako součást „vlastního“ textu, i když je cituje. Jejich obsah však není žádným způsobem konfrontován, kriticky zkoumán a uváděn do souvislosti s dalšími dobovými prameny a archivními materiály. Stejně tak i citovaná sekundární literatura vychází zpravidla z evangelické provenience, což je chyba. Pracovní zásada v případě narací je taková, že rozhovory jsou součástí příloh. V textu tyto narace působí velmi rušivě, ať už pro jejich značný rozsah či také proto, že jsou v hovorové řeči a obsahují řadu pravopisných chyb. V tomto případě bylo zapotřebí texty nechat autorizovat v psané podobě.

Méně důležité nedostatky jsou následující: za zcela nevhodné lze považovat v abstraktu v souvislosti s ČCE použitý termín „evangelical people“ a „evangelical parsons“. Kromě toho není vhodné pro ČCE používat termínu „evangelical“ (i když ho

má v oficiálním anglickém názvu), protože to v angličtině znamená evangelikální, tedy letniční, probuzenecký, což charakteru a tradici ČCE vlastní není.

Za více než neodborné lze považovat formulace jako např.: „lidé farářského povolání“ (s. 15) či „sehnat práci byť třeba v kotelně“ (s. 21).

Dále autorka píše o občanské společnosti u Marxe, avšak z jeho prací ani jednou necituje. Stejně tak všechny další informace o marxismu či marxismu-leninismu jsou nepůvodní.

Autorka rovněž hovoří o bohatém spolkovém životě evangelíků, ale je známo, že spolkový život v tomto období v Československu (srovnatelný s obdobím meziválečným) v podstatě neexistoval.

Není také doloženo, že ČCE mohla po roce 1948 pracovat s mládeží v jiném režimu, než ostatní církve. Chybí dobový zdroj. Pokud něco není doloženo, tak je takováto informace pouze domnělá.

Také není vhodné v odborném textu uvádět osobní záležitosti a postoje (s. 41) v tom smyslu, že autorka se sama považuje za neznaboha apod. S řešením problematiky přeci vůbec nesouvisí to, jakého je kdo světonázoru.

Současně je potřeba zodpovědět, proč se autorka rozsáhle věnuje Ivanu Jirousovi, když on sám se hlásil ke katolické církvi, nikoli k ČCE? Stejně tak není vhodné v odborném textu používat přezdívky, v jeho případě jednoduše „Magor“.

III. Jazyková kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Práce je bez gramatických a stylistických chyb .		X	
2. Práce je psána kultivovaným odborným jazykem .		X	
3. Student zvládl a rozumí terminologii oboru a tématu, jímž se zabývá.		X	
4. Student pracuje správně s odkazy a citacemi , odlišuje parafráze a vlastní myšlenky.		X	
5. Práce je vybavena vhodně (ve shodě s charakterem zvoleného tématu) doplňky textu (obrazové přílohy apod.)			-

Slovní ohodnocení

Jazykově je práce na průměrné úrovni a bohužel není psána dostatečně odborným a kultivovaným stylem.

Také se nedomnívám, že autorka dobře zvládla problematiku, včetně terminologie.

Navržená známka **DOBŘE**

Datum 12. září 2015

Podpis oponenta práce Doc. Mgr. Tomáš Bubík, PhD.